

Jsem rád, že mám možnost vyjádřit na stránkách ATLETIKY svůj vlastní názor na některé problémy našich běžců. Chci podotknout, že se jedná pouze o můj soukromý pohled. Chci nastínit některé důvody, proč v současnosti nemáme téměř žádného běžce, který by se trvaleji prosazoval do vyšší evropské či světové běžecké společnosti.

Existují samozřejmě výjimky, kdy jedinec dokáže i přes "místní poměry" vyniknout. Jeho úspěch je však dilem jeho nesmírného úsilí a spolupráce s trenérem. Stává se však doma osamocným, ojedinělé jsou i jeho úspěchy, bezesporu úctyhodné, avšak brzy upadající v zapomnění.

Chybí konkurence

Kolik je u nás vůbec běžců, kteří usilují o to, dosáhnout na nejvyšší mety? Jsou ochotni pro to také NĚCO udělat? Dostáváme se tak k jedné z nejdůležitějších příčin, proč nemáme světového běžce. Neexistuje u nás vnitřní konkurence. Nemáme startovní pole mnoha běžců na každou disciplínu, kteří by svedli mezi sebou vyrovnaný boj, aniž by bylo předem téměř jasné, kdo zvítězí. Neuvěřím tomu, že by třeba Sebastian Coe byl schopen dosáhnout velkých výkonů aniž by nejdříve musel bojovat s domácími běžci, neuvěřím, že by dosáhl stejné výkonnosti, kdyby žil a závodil od mládí u nás.

Jsou vůbec u nás běžci, kteří CHTĚJÍ být světoví? Kolik jich je a jsou vůbec takoví, co je motivuje?

Atletika není matematika

Je to nádherný sport se svými zákonitostmi, mezi které patří i to, že maximálnímu nasazení v tréninku nemůže vždy odpovídat přímo úměrnost dosažených výkonů. Jsem přesvědčen, že stovky poražených odvedli v tréninku daleko větší práci a úsilí, než někteří vítězové. Na druhou stranu však mohou vítězit jen ti, kteří mnoho porážek překonají. V každém případě i poraženým patří úcta a nejen ztraceni.

Běhy mají svá specifika

Vraťme se však k početnosti našeho běžeckého pole. Početnost a kvalita přímo ovlivňují výkon všech zúčastněných. Při velice častém kritickém pohledu našich sdělovacích prostředků na atletiku je opomíjena skutečnost, že toto sportovní odvětví je tvořeno čtyřmi základními skupinami disciplín a v každé fungují zákonitosti specifické pouze pro tu kterou skupinu. Běhy, sprinty, skoky, vrhy. Nelze je slučovat jinak, než pojmem atletika. V běžích soutěží všichni aktéři závodu současně v jednom okamžiku, v přímém kontaktu soupeřů, s možností kolíží, vzájemné spolupráce, či dokonce slovní komunikace. Boj o pozice chybí ve své podobě i sprintům, kde jsou závodníci izolováni ve svých drahách. Proto v běžích, více než v jiných disciplínách záleží na kvalitě startovního pole, kde jeden běžec může přímo ovlivnit výkon druhého. V technických disciplínách atletů přihlíží výkonu soupeře, bez možnosti přímého ovlivnění jeho boje. Navíc zde mají všichni více pokusů, což při běhu nejde. Proto silná konkurence v běžeckém závodě plodí maximální výkony. Běžecká základna atletiky vyspělých zemí je nesrovnatelně početnější a tím je splněna základní podmínka pro to, aby zde vyroste běžec světové úrovně.

Role sdělovacích prostředků

Dostáváme se tak dále. Někdo může říci, že jsme malá zemička s málo obyvateli. Nemůžeme tudíž mít tolik běžců jako třeba sousední Německo. To je sice pravda, ale já se ptám: Proč nemáme alespoň tolik běžců, jako v

50. či 60. letech? Zatím co jinde ve světě (hlavně na západ od nás) běžců přibývá, u nás běhá oproti minulosti pouze hrstka nadšenců. Je jednou z hlavních příčin naše česká mentalita? Ta se mění totiž postupem času a pod vlivem hlavně ekonomických a sociálních podmínek. Sport je naším člověkem vnímán úplně jinak než v ostatních zemích. Veřejnost přijímá vrcholový sport pouze prostřednictvím sdělovacích prostředků, které nemají svá zpravodajství a komentáře na potřebné odborné úrovni a nejsou tudíž objektivní. U nás se čtenář nebo divák spíše dozví výši finanční prémie vítěze, která našemu člověku zastíní jméno a charakteristiku běžce i jeho výkonu, pokud se o to komentář vůbec snaží.

sporty už jsou jen okrajově zastoupeny v jeho zpravodajstvích. Startovní pole našich běžců tedy řídne. Je nás méně a méně a to především těch, kteří se chtějí utkávat se světovými, či evropskými běžci na dráze.

Srovnání nesrovnatelného

Pokusme se ještě ohlédnout do nedávné minulosti. Naši rodiče si velmi dobře pamatují slavnou éru běhů v 50-tých či 60-tých letech. Kvalita i početnost běžců u nás byla na stejné úrovni jako v okolním světě. Jenomže zatímco jinde sport, a tím i atletika, zaznamenávaly vývoj vpřed společně s vývojem ekonomickým, u nás probíhal "vývoj" směrem opačným.

Všichni víme, že zatím nemáme novodobé Zátopky, Odložily, Jungwirty a další. Myslím si však, že nelze současné běžce srovnávat s běžci doby dávné minulé. Často je srovnáváno nesrovnatelné. Je jiná doba. Sport nabyl nesmírných rozměrů, stává se fenoménem, který si však kultura každého státu sama dotváří a lidé tak sport přijímají všude jinak.

Atmosféra rozptýlená kolem našich běžců však potlačuje u mnoha touhu, stát se vynikajícím atletem. Mnoho jich postrádá správnou motivaci, a tak se stane, že čest reprezentovat naši zemi při mezinárodních závodech pomalu, ale jistě mizí. Motivace mnoha běžců se zužuje na pouhé "sbírání peněz na silnici".

Dostávám se tak k dalšímu problému našich běhů, který někdy u některých přerůstá až v jakousi "běžeckou prostituci", honbu za penězi za každou cenu.

Peníze a zase peníze

Je pochopitelné, že úspěšný běžec, který má svá nejlepší léta závodění na dráze již za sebou a věnoval se mu naplno, chce svého umění využít k dostatečnému zajištění pro další život. Věnoval a věnuje se běhání na 100 procent, byl a je ve svém "oboru" vynikající, proč by za svoje umění nemohl být ohodnocen. Na silnici se však vydávají i mladí běžci, kteří se ani nezačali snažit o vysoké výkony na dráze. Jedinou motivací jsou pro ně (mnohdy i pro trenéra) peníze. Úspěšnost běžce se pak hodnotí podle toho, kolik peněz vyběhá a ne podle toho, jakého výkonu dosáhl.

Tak se jedinec, který sni o boji s těmi nejlepšími běžci třeba na olympiádě, dostává do určitého osamění, spolu se svým trenérem. Bez kvalitního závodu však není kvalitní výkon. Bez dobrého výkonu je běžec těžko přijat organizátory do velkého závodu. Začarovaný kruh. Jsem si vědom určitého pesimismu, ale situace opravdu není růžová. Sám se považuji za optimistu, a proto se svým trenérem Vladimírem Kučerou každý den hodně pracujeme, abychom uspěli v boji s vyšší evropskou i světovou běžeckou společností, abychom si vybojovali místo na běžeckém výsluní.

Milan Drahoňovský
(foto Petr Krajčiček)

MILAN DRAHOŇOVSKÝ

nar 18. 6. 1966 v Turnově
trenéři: do r. 1982 - Miloslav Drahoňovský (otec)
do r. 1982 do r. 1991 - Jiří Nezbeda
do r. 1991 do r. 1992 - Josef Odložil
do r. 1992 - Vladimír Kučera
oddíly: do r. 1982 - AC TURNOV
do r. 1991 - VŠ PRAHA (USK PRAHA)
do r. 1992 - DUKLA PRAHA

Význam motivace

Co přivede možné uchazeče o vrcholové běhání k tomu, aby na sobě začali pracovat, vysnili si velký cíl a měli tak motiv k práci plně odříkání, dřiny a překážek? Někdo či něco v nich musí zapálit zájem a touhu něčeho dosáhnout. Mohou to být rodiče, kteří sportem také žijí, může to být učitel, trenér, kteří asi nejčastěji používají k vzncení zájmu a úsilí nějakého vzoru. Jsem přesvědčen, že především touha mladého člověka vyrovnat se svému vzoru a dosáhnout podobných výkonů, předčít ho, jsou nejdůležitějším motivem, který živi jejich úsilí v tréninku, v práci. Chce si vydobýt stejnou úctu veřejnosti, jaké se dostává jeho vzoru. Vždyť sport zde není pouze pro samotné aktéry světových klání, ale i pro všechny ostatní, pro diváky, fanoušky, kterým přináší velké zážitky a často i pocit národní hrdosti. Lidé cítí sounáležitost se zástupcem své země a mají v úctě jeho umění. Jedná se tedy o veřejné mínění na vyšší úrovni, které je formováno hlavně sdělovacími prostředky. Tato charakteristika bohužel nefunguje v naší zemi.

Kdo by se chtěl vyrovnat třeba našemu nejlepšímu běžci, když se o něm sotva dozví? Kdo vůbec zná naše běžce? Český tisk se věnuje pouze fotbalu, hokeji a tenisu, ostatní